

ע"פ 1821/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 1821/17

לבונן:
כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט ע' גרוסקופף

פלוני המערער:

נ ג ד

המשיבת: מדינת ישראל

ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ימים 12.01.2017 ב-ת"פ 3338-03-16 שניתן על-ידי
כב' השופטת ד' מרשק-מרום

תאריך הישיבה: 23.04.2018 ח' באיר התשע"ח

בשם המערער:עו"ד אשר חן

בשם המשיבת:עו"ד עדית פריג'ון

פסק דין

המשנה לנשיאה ח' מלצר:

עמוד 1

1. לפנינו ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ד' מרשק-מרום) ב-ת"פ 16-03-2016 מתאריך 07.09.2016, במסגרתו הושטו על המערער העונשים הבאים: 4 שנות מאסר בפועל (החל מיום מעצרו); 12 חודשים מאסר על תנאי, לבלי עبور, במשך שלוש שנים מיום שחררו, עבירות אלימות מסווג פשע; 6 חודשים מאסר על תנאי לבלי עبور, במשך 3 שנים מיום שחררו, עבירות אלימות מסווג עוון, לרבות אויומים או החזקת סכין; וכן פיצוי לנפגעת העבירה בסך של 20,000 ש"ח.

להלן אפרט, בתמצית, את הנתונים הדרושים להכרעה בכללול.

רקע

2. כנגד המערער הוגש כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, שייחס לו את העבירות הבאות: חבלה חמורה בגיןות מחמיות, לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן – חוק העונשין); ופיצעה לפי סעיף 334 לחוק העונשין.

3. המערער היה נשוי לת' (להלן – המתלוננת) ולשנים חמשה ילדים משותפים אשר בתקופה הרלבנטית התגוררו עימם בבית. כמפורט בחלק הכללי לכתב האישום המתוקן, מספר שנים עברו לאירועים עליהם נסוב העורר, עליו ייחסם של בני הזוג על שרטון. המתלוננת ביקשה להתרשם מהמעערר, אך הלה סרב לגרשה והמשיך להתגורר בקרבת המשפחה – בחדר נפרד בחצר הבית.

4. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, بتاريخ 03.09.2015, בשעות הצהרים, התגלו ויכוח בין המתלוננת לבין המערער בחצר הבית, לאחר שאחד MILFI בני הזוג רכב רכב, דבר שעורר את כעסו של המערער שטען שהרכב מיועד לשימושו של המתלוננת, בנגדו להסכם.

5. בשלב מסויים, המתלוננת נכנסה אל הבית, המערער נכנס בעקבותיה, נטל סכין מהמטבח וניסה לדקוף אותה בבטנה. המתלוננת הגנה על גופה באמצעות ידיה, וכתוצאה לכך פגעה הסכין בידה וגרמה לה לחתר עמוק, לדימום ולכאבים עזים. יי', אחד MILFIם של בני הזוג, אשר שהה באותו עת בחצר הבית והבחן במעשה, נכנס לבית וניסה למנוע מהמעערר המשיך ולפגוע בammo. בתגובה, ذكر המערער את יי' בגין באמצעות הסכין ובעקבות זאת יי' נמלט מהבית.

6. המתלוננת, שאיידה דם רב בעקבות פציעתה, התישבה בסלון הבית. המערער ניגש אל המתלוננת, רכן לעברה והצמיד את הסכין לצווארה תוך שהוא מאים עליה בצעקות שבכוונו להרוג אותה. בעקבות הצעקות התעורר ב', בן נוסף של בני הזוג שישן בסלון, הבחן במעערר רוכן לעבר המתלוננת עם סכין בידו, ומשך את המערער בניסיון להפריד בין השניים. בעקבות זאת, עזב המערער את הבית, והמתלוננת ויי' פנו לקבלת טיפול רפואי בפצעותיהם.

7. כתוצאה ממשי המערער, המתלוננת נחבלה בידה, נגרם לה חתר עמוק ופגיעה בעצב היד והוא נזקקה לניתוח. לי' נגרמה פצעה בקוטר של 0.9 ס"מ בגבו, ואף הוא נזקק לטיפול רפואי.

8. בכתוב האישום המתוון צוין עוד כי בשל חשם מהמערער – המתלוונת ולדיה החליטו בתחילתה שלא לערב את רשותות החוק בפרטיו האירועים. אולם בהמשך, כשבועיים לאחר לפני הגשת התביעה, המערער הזמן שניים מילדיו ננסע עמו ברכבו. במהלך הנסעה, הסית המערער את ילדיו נגד אימם-המתלוונת, ואף ציין כי הוא מצטער שלא פגע בה בצורה קשה יותר, גם אם בשל כך היה יושב בכלא. בעקבות השיחה, בינוי של המערער חשש שהמערער יפגע באימם-המתלוונת פעם נוספת, וכך שיתפו אותה בחששם.
9. בשלב מאוחר יותר, ולאחר שהתקשה להתמודד עם המצוקה אותה חוות בעקבות הפגיעה, שתה י' אלכוהול במידה גדולה עד שנגרמה לו הרעלת אלכוהול, בגין נזק לאשפוז בבית חולים.
10. בעקבות מסכת האירועים הנ"ל – המתלוונת הגישה תלונה במשטרה כנגד המערער.
11. בתאריך 07.09.2016, המערער הורשע בבית המשפט המחוזי הנכבד, על-פי הודהתו, בעבירות שיוחסו לו בכתוב האישום המתוון. בין הצדדים לא נקבע כל סיכון לעניין העונש.
12. בתאריך 12.01.2017 בית המשפט המחוזי הנכבד גזר את דיןו של המערער.
- במסגרת קביעת קביעה מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער – בית המשפט המחוזי הנכבד עמד על הערע החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות, סקר את מדיניות הענישה הנהוגה בערכאות המשפט בעבירות דומות, ובחן את הנسبות הקשורות בביצוע העבירות שבמוקד.
13. באשר לערע החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות – בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי מעשי של המערער פגעו פגעה קשה בביטחון האישי והפיזי של אשתו ולדיו מתוך ביטחון, ואף הפרו את הערע החברתי המוגן על שימור קדושת התא המשפחתית.
14. אשר לנسبות הקשורות בביצוע העבירות – בית המשפט המחוזי הנכבד עמד על כך כי מדובר באירוע אלימים מתמשך, אשר התעורר בעקבות ויכוח מילולי בין בני הזוג – וזאת על רקע מערכת היחסים העכורה ששירה ביןיהם ורצונה של המתלוונת בגורישן מהמערער. עוד ציין בית המשפט המחוזי הנכבד את האלים החריגה בה נקט המערער – בתקופת רعيיתו בסיכון; בדיקת בנו, שכל רצונו היה להפריד בין הוריו; באימוי המפורשים לפני המתלוונת כי בכוונתו להרוגה, שעה שהיא שותת דם מפציע הדקירה; ובכך שההשמע באזני ילדיו אמירות קשות בהן הביע צער על כך שלא פגע באימם בצורה קשה יותר. כן שקל בית המשפט את הנזקים הפיזיים והנפשיים שנגרמו למתלוונת ולילו, בעקבות המעשים.
15. אשר למדיניות הענישה הנהוגה – בית המשפט המחוזי הנכבד בחר את מדיניות הענישה הנהוגת בעבירות האלים בהן הורשע המערער, ובפרט בנسبות בהן המעשים כוונו כלפי בני משפחתו של מבצע העבירה, באופן דומה לזה בו בוצעה העבירה דן.

16. לאחר שshall כל אלה – בית המשפט המחויז הנכבד העמיד את מתחם הענישה בעניינו של המערער בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלוויים.

17. בבאו לקבוע את עונשו של המערער בתוך מתחם הענישה – בית המשפט המחויז הנכבד קבע כי בגין הנסיבות שאין קשרות בביצוע העבירות, יש לזקוף לזכותו של המערער את החיסכון בזמן שיפוטו שנגרם מכך שהודה במיחס לו בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון, ואת העובדה כי בא-כוcho הסכים להגשת תצהיר נגעתה העבירה, ללא חקירתה בפני בית המשפט. לחובת המערער, נשקל עבورو הפלילי הכלול עבירות אלימות קודמות שביצע במתלוננת, וכן עבירה נשק, בגין ריצה עונשי מאסר בפועל.

18. לנוכח כל האמור, ולאחר שאין בין כל השיקולים הרלבנטיים – בית המשפט המחויז הנכבד השית על המערער את העונשים המפורטים בפסקה 1 דלעיל.

19. על גזר דיןו של בית המשפט המחויז הנכבד נסוב הערעור שבפניו, המופנה כלפי כל רכיבי העונש, למעט רכיב הפיזיים שנפסקו לטובת המתלוננת.

טענות הצדדים בערעור

20. בהודעת הערעור ובמסגרת הדיון בפניו – בא-כוcho של המערער טען כי בית המשפט המחויז הנכבד שגה כאשר קבע את מתחם הענישה בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל, כאשר מדיניות הענישה המקובלת בפסקה בעבירות מסווג זה שביצעה המערער, בנסיבות דומות, מורה, לשיטתו, כי מתחם הענישה נע בין 10 ל-25 חודשים מאסר.

21. עוד טען בא-כוcho של המערער כי בגזר דין, בית המשפט המחויז הנכבד החמיר עם המערער כאשר לא גזר את עונשו ברף הנמוך של המתחם, וזאת נוכח נסיבות מיוחדות הנוגעות לביצוע העבירה, דוגמת חלוף הזמן自从 הגשת התalonona במשטרה, הפגיעה הפיזית המינורית, להבנתו, במתלוננת וב-ו, וכן הודהה המערער בפני בית המשפט במסגרת הסדר הטיעון. עוד טען בא-כוch המערער, כי בית המשפט המחויז הנכבד שגה כאשר יחס חמורה יתרה לעובדה כי עבירות האלימות כוונו כנגד בני משפחתו של המערער.

22. באת-כוch המשיבה טענה, מנגד, כי העונשים שבית המשפט המחויז הנכבד השית על המערער, הולמים את חומרת העבירות בהן הודה והורשע. זאת, בהתחשב בחומרה היתירה הגלומה בעבירות אלימות, בפרט כאשר אלו מכוונות כלפי בני משפחה, ובשים לב לעבоро הפלילי של המערער – בכללו ריצו עונש מאסר בגין עבירות אלימות שכוינו כלפי המתלוננת.

דין והכרעה

23. לאחר שיעינו בהודעת הערעור ונימוקיה, ולאחר ששמענו את טיעוני בא-כוch הצדדים, הגיענו לכל מסקנה כי דין הערעור – להידחות. הטעמים לכך יובאו בקצרה להלן.

עמוד 4

24. הלכה היא מלפני בית משפט זה כי התערכות בעונש שגזרה הערקה הדינית תיעשה במסורה ובמקרים חריגים בלבד – בהם נפלת טעות מהותית בಗזר הדין, או כאשר העונש שנגזר חורג ממדיניות הענישה הנוגגת במקרים דומים, או כאשר ישן נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת (ראו: ע"פ 5849/13 בן חzion נ' מדינת ישראל (04.10.2014); ע"פ 604/16 בדארנה נ' מדינת ישראל (10.01.2017)). בנסיבות העניין דנן, לא ראיינו מוקם לסתות מהלה זו, שכן נימוקי הערעור אינם מגלים עילה להתערכותו של בית משפט זה בעונשים שהושטו על המערער.

נבהיר ונפרט את הדברים מיד בסמור.

25. לא אחת עמד בית משפט זה על חומרתה היתירה של תופעת הסכינאות כאמצעי ל'פתרון' סכסוכים. לנוכח הפגיעה המגולמת בתופעה זו בשלום הציבור ובסולמות גופו של כל אדם, נקבע כי יש להיאבק ברגע אלימות זה באמצעות ענישה קשה ומחרירה, כאשר הרתעת עבריינים בכוח ניצבת כטיפול מרכזי בין שיקולו הענישה (ראו, למשל: ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן, פסקה 21 (10.11.2009); ע"פ 8678/12 מדינת ישראל נ' סעד, פסקה 36 (28.11.2016); ע"פ 2056/15 רוז'קוב נ' מדינת ישראל (5.8.2013)).

26. רכיב נסיבתי נוסף עליו יש לחת את הדעת לחומרה, הוא בכך שעסוקין בעבירות אלימות כלפי בני המשפחה הקרובה של מבצע העבירה – המערער. גם בהקשר זה התפיסה המקובלת היא שמעשי אלימות הנועשים בתוך התא המשפטי ראויים ליתר גינוי ולתגובה עונשית קשה, תוך הסגת מידת הרחמים מפני מידת הדין (ראו, למשל: ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (11.10.2007); ע"פ 2148/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה יד (16.12.2014)).

27. בעניינו, המערער עשה שימוש בסיכון כדי לפגוע באשתו באירוע אלימות מתמשך, כאשר בגין אחד אשר נחלץ לעזרת אמו, נפגע אף הוא על-ידי אביו פצעי דקירה, ובן נוסף נאלץ לחזות באירועים, זאת אף שביקש מאביו להפסיק מעשייו. תשיותה של המתלוונת להגן על עצמה בידיה מפני המערער, כמו גם ניסיונותיהם של ولדיה למנוע בעד המערער להמשיך ולתקוף את אימם-המתלוונת, הם שמנעו תוצאות חמורות וכואבות יותר מהנזקים, הקשים שלעצמם, שנגרמו למתלוונת ול-'. די בנסיבות אלה כדי להצדיק השחת עונש מסר מוחשי על המערער.

28. זאת ועוד – אחרת. אין להתעלם מהעובדה כי המערער לא הביע חרטה על מעשיו אלא טען באזני ידיו, זמן מה לאחר ביצוע העבירות, כי הוא מצור על שלא הצליח לפגוע במתלוונת קשות. בהקשר זה ישם אל לב כי אין זה מקרה האלים הראשון של המערער כלפי אשתו-המתלוונת, וכי בעבר ריצה עונש מסר בגין עבירות אלימות שביצע כלפיה. דברים אלה מוכיחים את הצורך בענישה מرتעה בנסיבות העניין, ומלמדים כי בדיון נמנע בית המשפט המחווי הנכבד מלקבוע את עונשו של המערער ברף הנמוך של מתחם הענישה.

29. נוכח כל האמור – אנו סבורים כי בית המשפט המחווי הנכבד אין כהלה בין מכלול הנתונים הרלבנטיים בעניינו של המערער, ובגמר דינו נשקלו כבדיע נסיבותו האישיות הן לצד החומרא והן לצד הקולא.

30. על כן החלטנו לדחות את הערעור.

ניתן היום, ו"ד באיר התשע"ח (29.4.2018).

שפט

המשנה לנשיאה

שפט